

Právní úprava druhové ochrany přírody v ČR

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá právními nástroji druhové ochrany rostlin a živočichů uplatňovanými v České republice. V úvodu vymezuje druhovou ochranu a její pozici v širším rámci ochrany přírody a biodiverzity a věnuje se problematice pojmu druh v kontextu biologickém a právním. Následuje historický přehled vývoje druhové ochrany na českém území od nejstarších právních předpisů přijatých v 19. století do roku 1992, kdy nastoupila účinnost současné právní úpravy. Obecná část práce končí přehledem aktuálních právních předpisů relevantních pro druhovou ochranu rostlin a živočichů, a to předpisů mezinárodních, evropských a českých. Klíčová část práce se věnuje popisu a analýze nástrojů obecné druhové ochrany a zvláštní druhové ochrany podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Práce nejprve rozebírá nástroje obecné druhové ochrany, včetně problematiky invazních a nepůvodních druhů. Nedílnou součástí práce je stručný exkurz do jinak velmi obsáhlé problematiky dovozu, vývozu a obchodu s ohroženými druhy, která je upravena zejména nařízením Rady (ES) o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi. Následně je pozornost věnována zejména základním a bližším ochranným podmínkám zvláště chráněných rostlin a živočichů, jejich výkladu ve vztahu k judikatuře a publikované doktríně. Obdobně se pozornost věnuje ochraně volně žijících ptáků, která je v této práci vnímána jako bližší spíše zvláštní nežli obecné druhové ochraně. Závěrečná část práce se věnuje nástrojům zajišťovacím, jako je prokazování původu a odebrání jedinců a také nástrojům sankčním, a to jak správněprávním, tak trestněprávním. Na samém konci práce jsou, coby jeden z jejich výsledků, učiněny návrhy de lege ferenda napříč všemi stávajícími právními nástroji druhové ochrany.

Klíčová slova: ochrana druhů, ohrožené druhy, ochrana přírody a krajiny